

FOLKETINGET

Lektionsplan samfundsfag A:
**Skal EU gå forrest i
klimakampen?**

LEKTIONSPLAN SAMFUNDSFAG A: Skal EU gå forrest i klimakampen?

Lektion 1	Materiale	Øvelser og opgaver
<p>Lektionens fokus: Klimaudfordringer</p> <p>Begreber: CO₂-udledning Klimaeffektivitet</p>	<p>Baggrund til underviser Faktaark: "Skal EU gå forrest i klimakampen?"</p> <p>Film Reportagefilm: "Kan vi blive klimaneutrale?" (07:17 min.)</p> <p>Webartikler: dr.dk: "Ny klimadatabase gør oksekød til endnu større skurk – en mørbrad udleder lige så meget CO₂ som en køretur til Paris". Danmarks Statistik: Fakta om Danmarks udledning af drivhusgasser Danmarks Statistik: Danske virksomheder udleder mere CO₂ altinget.dk: Landbrugets andel af det danske CO₂-udslip vokser Landbrugsstyrelsen: Drivhusgasser fra landbruget Mejeriforeningen: Metangas fra køer</p>	<p>Opgave 1 Se reportagefilmen "Kan vi blive klimaneutrale?" (07:17 min.). Nicolai vil redde klimaet og har tænkt sig at begynde med landbruget.</p> <ol style="list-style-type: none">Hvorfor er landbrugets CO₂-udledning interessant? (læs bl.a. dr.dk-artiklen om madvarers CO₂-udledning).Undersøg, hvor stor landbrugets andel udgør af Danmarks samlede udledning af CO₂.Redegør også for, hvordan den samlede CO₂-udledning fordeler sig på øvrige sektorer (f.eks. transport, husholdninger osv.) <p>Find inspiration i disse links:</p> <ul style="list-style-type: none">dr.dk: "Ny klimadatabase gør oksekød til endnu større skurk – en mørbrad udleder lige så meget CO₂ som en køretur til Paris"Danmarks Statistik: Fakta om Danmarks udledning af drivhusgasserDanmarks Statistik: Danske virksomheder udleder mere CO₂Landbrugsstyrelsen: Drivhusgasser fra landbrugetAltinget.dk: Landbrugets andel af det danske CO₂-udslip vokser

Lektion 2

Lektionens fokus:

Klimaudfordringer og international konkurrence

Begreber:

International konkurrence

Klimakrav

Klimalækage

Materiale

Baggrundsmateriale til underviseren:

Faktaark: ["Skal EU gå forrest i klimakampen?"](#)

De Økonomiske Råd: [Lækage af drivhusudledninger og dansk klimapolitik](#)
(resumé side 87-90)

Film:

Reportagefilm: "Kan vi blive klimaneutrale?"
(07:17 min.)

Videoklip: "Connie Hedegaard om klima"
(05:58 min.)

Webartikler:

Landbrug og Fødevarer: [Fakta om klimalækage fra landbruget](#)

Opgave 2

Se [oversigten over EU-landenes CO₂-udledninger](#) i artiklen fra Mejeriforeningen.

- Redegør for landenes placering og forklar, hvad der er årsag til forskellen mellem landene ifølge Mejeriforeningen.

Øvelser og opgaver

Opgave 1:

Gense to og to reportagefilmen: "Kan vi blive klimaneutrale?" (fra 02:55 min.).

Nicolai møder landmanden Jesper og forsøger at overbevise ham om, at han skal stoppe med at udlede CO₂.

- Hvilke argumenter Nicolai møder mod sin plan?
- Hvordan mener Jesper, at de danske forbrugere vil reagere, hvis han går drastisk til værks og stopper med at udlede CO₂ – allerede fra i morgen?
- Hvad mener Jesper, der vil ske med mælkeproduktionen, hvis han bliver mødt med dyre klimakrav, eller hvis han følger Nicolais opfordring og helt stopper sin produktion?
- Hvordan ser han sine muligheder for at omlægge produktionen, så han kan reducere sin CO₂-udledning?
- Hvem bestemmer ifølge Jesper, hvad han kan producere?

Få også inspiration i denne artikel:

- Landbrug og Fødevarer: [Fakta om klimalækage fra landbruget](#)

Lektion 3

Lektionens fokus:

International klimapolitik

Nøglebegreber:

Parisaftale

EU's kvotehandelssystem

Materiale

Baggrundsmateriale til underviser:

Faktaark: "[Skal EU gå forrest i klimakampen?](#)"

Ft.dk: EU-note: [EU's kvotehandelssystem](#)

Webartikler:

eu.dk: [EU's klimamål](#)

Det Europæiske Råd: [Klimaændringer](#)

Klima,- Energi- og Forsyningsministeriet:

[Klimaindsatsen i Danmark](#)

eu.dk: [Handel med CO₂-kvoter](#)

Opgave 2

Se videoklipet med Connie Hedegaard, som er bestyrelsesmedlem i den grønne tænketank Concito og medlem af et ekspertpanel hos Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD).

- a. Hvilke konsekvenser vil det ifølge Connie Hedegaard have at stille skrapere klimakrav til danske virksomheder (som f.eks. landmand Jesper Arnth)?

Opgave 3

Ejerne af Bilka, Føtex, Netto m.m. har sammen med Concito lanceret [en stor database](#), som viser CO₂-udledning for mange fødevarer.

- b. Hvorfor kommer de største supermarkeder i Danmark med dette initiativ?
- c. Diskutér, hvem der skal gå forrest i klimakampen – den enkelte landmand, forbrugerne, Danmark eller EU?

Øvelser og opgaver

Opgave 1:

Løs opgaverne i grupper.

Parisaftalen er udgangspunktet for EU's klimapolitik. Læs om EU's klimapolitik og besvar følgende spørgsmål skriftligt:

- a. Hvor meget vil EU nedbringe sin udledning af drivhusgasser i 2030, og hvad er ambitionen for 2050?
- b. Hvilke krav stiller EU til medlemslande og virksomheder for at nå målene?

Find inspiration til svar på disse websites:

- eu.dk: [EU's klimamål](#)
- Det Europæiske Råd: [Klimaændringer – Hvad gør EU?](#)
- Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet: [Klimaindsatsen i Danmark](#)

Opgave 2:

Læs faktaarket ”[Skal EU gå forrest i klimakampen?](#)”, som bl.a. handler om EU's kvotehandelssystem.

- a. Hvordan fungerer kvotehandelssystemet?
- b. Redegør for, hvorfor EU giver rabat til f.eks. sukkerproducenter, når de forurener klimaet, mens andre virksomheder skal betale fuld pris? Brug den lille grafik om klima og konkurrence i faktaarket til din forklaring.
- c. Lav en liste over fordele og ulemper ved at lade kvotehandelssystemet gælde for flere sektorer.

Find også inspiration på dette link:

- eu.dk: [Handel med CO₂-kvoter](#)

Lektion 4

Lektionens fokus:
Klimatoldmur

Begreber:
Klimatold
WTO
Konkurrenceregler
Handelskrig

Materiale

Baggrundsmateriale til underviser
Faktaark: ”[Skal EU gå forrest i klimakampen?](#)”
Den grønne tænketank Concito: [Justering af CO₂ ved grænsen](#)
oecd.org: [The Climate Challenge and Trade: Would border carbon adjustments accelerate or hinder climate action?](#)

Øvelser og opgaver

Opgave 1:
Gense klippet med Connie Hedegaard, som er bestyrelsesmedlem i den grønne tænketank Concito og med i ekspertpanel hos OECD.
Læs også [webartiklen](#), hvor DR interviewer miljøvismand Lars Gårn Hansen fra Københavns Universitet.

På side 17 er der anbefalinger om, at en klimatold skal designes, så man fremmer samarbejde og ikke blot straffer fodslæbende lande og virksomheder.

Climatechangenews.com: [China launches world's largest carbon market for power sector](#)
Mandag Morgen: [FN's kvotehandelssystem er brudt sammen, men handlen med CO2 boomer.](#)

Webartikler

dr.dk: [EU åbner for klima-toldmur: Handelskrig mellem 'grønne' og 'sorte' lande kan opstå](#)
Information.dk: [Klimatold er det mest effektive instrument til at sikre grøn omstilling. I hvert fald i teorien](#)

dr.dk: [Nu presser både Merkel og Macron på for ny klimafgift: Vi bliver nødt til at beskytte os](#)
jp.dk: [En toldmur skal beskytte Europas grønne omstilling](#)

Bøger:

Hans Branner, *Det politiske Europa*. Columbus. 3. udgave (2017). Afsnit: 4.3: Klima- og energipolitikken under nye vilkår side 116-125

Lars Frederiksen. *EU's udfordringer*. Columbus. 2019. Afsnit: 4.4 Kan EU forene klimapolitik med sikkerhedspolitik? Side 185-194

- a. Hvad går forslaget om en såkaldt klimatoldmur ud på?
- b. Hvordan kan en klimatold påvirke udenlandske virksomheder, der vil eksportere til et område med en klimatold?
- c. Opstil fordele og risici ved en klimatoldmur.

Få også inspiration i denne artikel:

- Information.dk: [Klimatold er det mest effektive instrument til at sikre grøn omstilling. I hvert fald i teorien](#)

Opgave 2:

Læs dr.dk-artiklen: [Nu presser både Merkel og Macron på for ny klimafgift: Vi bliver nødt til at beskytte os](#) og jp-artiklen: [En toldmur skal beskytte Europas grønne omstilling](#)

- a. Redegør for, hvad den danske regering siger om Europa-Kommissionens forslag om en klimatoldmur.
- b. Diskuter, om det er i Danmarks interesse at støtte forslaget? Og i klimaets?
- c. Overvej også, hvilke konsekvenser det har, at USA er genindtrådt i Paris-aftalen, og at Kina har indført et CO₂-kvotehandelssystem for sin energisektor?